Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
DOMNUL EVGENI TANCHEV
prezentate la 2 iulie 2020[1]

Cauza C-265/19

Recorded Artists Actors Performers Ltd
împotriva
Phonographic Performance (Ireland) Ltd,
Minister for Jobs, Enterprise and Innovation,
Ireland,
Attorney General

[cerere de decizie preliminară formulată de High Court (Înalta Curte) (Irlanda)]

„Trimitere preliminară – Repartizare a competențelor între Uniune și statele sale membre – Tratatul OMPI privind interpretările și execuțiile și fonogramele (TIEF) (1996) – Obligația de «tratament național» al artiștilor interpreți sau executanți – Excepții de la această obligație rezultate din rezerve internaționale – Competență exclusivă a Uniunii sau competență a statelor membre de a determina, pe baza acestor rezerve, care artiști interpreți sau executanți din țările terțe au dreptul la o remunerație echitabilă – Directiva 2006/115/CE – Articolul 8”

1. Prezenta cerere de decizie preliminară formulată de High Court (Înalta Curte) (Irlanda) privește interpretarea articolului 8 din Directiva 2006/115/CE[2] coroborat cu articolele 4 și 15 din Tratatul Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale (denumită în continuare „OMPI”) din 1996 privind interpretările și execuțiile și fonogramele (denumit în continuare „TIEF”), adoptat la 20 decembrie 1996 la Geneva și aprobat în numele Comunității Europene prin Decizia 2000/278/CE a Consiliului[3].

2. În esență, prin intermediul întrebărilor sale, instanța de trimitere dorește să știe care artiști interpreți sau executanți (și producători) pot beneficia de dreptul la o „remunerație echitabilă” în temeiul articolului 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115. În consecință, întrebările se referă la domeniul de aplicare al acestei dispoziții, chiar dacă prima, a doua și a treia întrebare sunt formulate în principal în raport cu obligațiile internaționale ale Uniunii și, după caz, cu cele ale statelor membre.

3. Instanța de trimitere solicită să se stabilească în esență dacă obligația acordării tratamentului național prevăzută la articolul 4 din TIEF se aplică articolului 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115 și – în cea de a doua, cea de a treia și cea de a patra întrebare – de ce putere de apreciere dispun statele membre în ceea ce privește beneficiarii dreptului la o remunerație echitabilă unică prevăzut în directivă, inclusiv atunci când TIEF permite formularea unor rezerve și se aplică Convenția de la Roma.

1 Limba originală: engleza.

2 Directiva Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind dreptul de închiriere și de împrumut și anumite drepturi conexe dreptului de autor în domeniul proprietății intelectuale (versiune codificată) (JO 2006, L 376, p. 28, Ediție specială, 17/vol. 3, p. 14).

3 Decizia din 16 martie 2000 (JO 2000, L 89, p. 6, Ediție specială, 11/vol. 20, p. 212, denumită în continuare „TIEF”).

I. Cadrul juridic

A. Convenția de la Roma

4. Convenția internațională privind protecția artiștilor interpreți sau executanți, a producătorilor de fonograme și a organismelor de radiodifuziune a fost încheiată la Roma la 26 octombrie 1961 (denumită în continuare „Convenția de la Roma”).

5. Articolul 4 din Convenția de la Roma prevede:

„Fiecare stat contractant va acorda tratamentul național artiștilor interpreți sau executanți ori de câte ori va fi îndeplinită una dintre următoarele condiții:

(a) execuția are loc în alt stat contractant;

(b) execuția este înregistrată pe o fonogramă protejată în virtutea articolului 5 din prezenta convenție;

(c) execuția nefixată pe fonogramă este difuzată printr-o emisiune protejată în virtutea articolului 6 din prezenta convenție.”

6. Conform articolului 5 din convenția respectivă:

„1. Fiecare stat contractant va acorda tratamentul național producătorilor de fonograme, ori de cate ori va fi îndeplinită una dintre următoarele condiții:

(a) producătorul de fonograme este resortisant al unui alt stat contractant (criteriul naționalității);

(b) prima fixare a sunetului a fost realizată într-un alt stat contractant (criteriul fixării);

(c) fonograma a fost publicată pentru prima dată într-un alt stat contractant (criteriul publicării).

2. Când prima publicare a avut loc într-un stat necontractant, dar fonograma a fost totuși publicată, în termen de 30 de zile de la prima publicare, într-un stat contractant (publicare simultană), această fonogramă va fi considerată ca fiind publicată pentru prima dată în statul contractant.

3. Oricare stat contractant poate, printr-o notificare depusă la Secretariatul General al Organizației Națiunilor Unite, să declare că el nu va aplica criteriul publicării sau, alternativ, criteriul fixării. Această notificare va putea fi depusă în momentul ratificării, al acceptării sau al aderării ori în orice alt moment; în acest din urmă caz, ea nu va produce efect decât la 6 luni după data depunerii sale.”

B. TIEF

7. Atât Uniunea, cât și toate statele membre sunt părți la TIEF (astfel cum sunt în special Statele Unite ale Americii).

8. Articolul 1 alineatul (1) din TIEF are următorul conținut:

„Nicio dispoziție din prezentul tratat nu permite derogări de la obligațiile pe care le au părțile contractante unele față de celelalte în temeiul [Convenției de la Roma].”

9. În temeiul articolului 2 literele (a), (b), (d), (e) și (g) din TIEF, se aplică următoarele definiții:

„(a) «artiști interpreți sau executanți» înseamnă actorii, cântăreții, muzicienii, dansatorii și alte persoane care dau o reprezentație, cântă, recită, declamă, joacă, interpretează sau execută în orice alt fel opere literare sau artistice sau expresii ale folclorului;

(b) «fonogramă» înseamnă fixarea sunetelor provenite dintr-o interpretare sau execuție sau a altor sunete sau a unei reprezentări de sunete, alta decât sub forma unei fixări încorporate într-o operă cinematografică sau o altă operă audiovizuală;

[…]

(d) «producător de fonogramă» înseamnă persoana fizică sau juridică ce ia inițiativa și își asumă responsabilitatea primei fixări a sunetelor provenite dintr-o interpretare sau execuție sau a altor sunete sau din reprezentări de sunete.

[…]

(e) «publicare» a unei interpretări sau execuții fixate sau a unei fonograme înseamnă punerea la dispoziția publicului de copii ale interpretării sau execuției fixate sau de copii ale fonogramei cu consimțământul titularului drepturilor, cu condiția ca aceste copii să fie puse la dispoziția publicului într-o cantitate suficientă;

[…]

(g) «comunicare către public» a unei interpretări sau execuții sau a unei fonograme înseamnă transmiterea către public, prin orice mijloc, altul decât radiodifuzarea, a sunetelor unei interpretări sau execuții sau de sunete sau de reprezentări de sunete fixate în fonogramă. În sensul articolului 15, expresia «comunicare către public» desemnează, de asemenea, faptul de a face ca sunetele sau reprezentările de sunete fixate pe o fonogramă să aibă aptitudinea de a fi auzite de către public.”

10. Articolul 4 din TIEF, intitulat „Tratament național”, prevede:

„(1) Fiecare parte contractantă acordă resortisanților celorlalte părți contractante, în sensul articolului 3 alineatul (2), tratamentul pe care aceasta îl acordă propriilor săi resortisanți în ceea ce privește drepturile exclusive recunoscute în mod expres de prezentul tratat și dreptul la remunerație echitabilă prevăzut la articolul 15 din prezentul tratat.

(2) Obligația prevăzută la alineatul (1) nu se aplică în măsura în care o altă parte contractantă recurge la folosirea rezervelor autorizate în temeiul articolului 15 alineatul (3) din prezentul tratat.”

11. Conform articolului 15 din TIEF:

„(1) Artiștii interpreți sau executanți și producătorii de fonograme au dreptul la o remunerație echitabilă și unică, în cazul în care fonogramele publicate în scopuri comerciale sunt utilizate direct sau indirect pentru radiodifuzare sau pentru orice comunicare către public.

(2) Părțile contractante pot prevedea în legislația lor națională ca remunerația echitabilă unică să fie pretinsă utilizatorului de către artistul interpret sau executant sau de către producătorul de fonograme sau de ambii. Părțile contractante pot adopta dispoziții legislative prin care să fie stabilite condițiile de repartizare a remunerației echitabile unice între artiștii interpreți sau executanți și producătorii de fonograme în cazul în care nu se ajunge la un acord între părțile interesate.

(3) Orice parte contractantă poate declara, într-o notificare depusă la directorul general al OMPI, că va aplica dispozițiile alineatului (1) doar în privința anumitor utilizări sau că va limita aplicarea în orice alt mod sau că nu va aplica niciuna dintre aceste dispoziții.

(4) În sensul prezentului articol, se consideră că fonogramele puse la dispoziția publicului, prin mijloace tehnice cu fir sau fără fir, astfel încât oricine să poată avea acces la ele din locul și la momentul pe care îl alege în mod individual, au fost publicate în scopuri comerciale."

12. Declarațiile convenite cu privire la articolul 15 prevăd:

„Se înțelege că articolul 15 nu aduce o soluție definitivă problemei drepturilor de radiodifuzare și de comunicare către public de care ar trebui să se bucure, în era digitalului, artiștii interpreți sau executanți și producătorii de fonograme. Delegațiile, neputând să ajungă la un consens în ceea ce privește propunerile divergente referitoare la aspectele exclusivității care trebuie acordate în unele circumstanțe sau la drepturile care trebuie recunoscute fără posibilitatea de a formula rezerve, au renunțat pentru moment să găsească o soluție la această chestiune.

Se înțelege că articolul 15 nu împiedică acordarea dreptului prevăzut de acest articol artiștilor interpreți sau executanți de folclor și producătorilor de fonograme ce încorporează folclor, în cazul în care aceste fonograme nu au fost publicate în scopul câștigului comercial."

13. Articolul 23 alineatul (1) din TIEF prevede următoarele:

„Dispoziții privind respectarea drepturilor

(1) Părțile contractante își asumă obligația de a adopta, în conformitate cu sistemul lor juridic, măsurile necesare pentru a asigura aplicarea prezentului tratat."

C. Directiva 2006/115

14. Considerentele (5), (12), (13) și (16) ale acestei directive enunță:

„(5) Pentru continuitatea activității creatoare și artistice a autorilor și artiștilor interpreți sau executanți este necesar ca aceștia să primească un venit corespunzător, iar investițiile necesare, în special pentru producția de fonograme și de filme, sunt extrem de ridicate și de riscante. Numai o protecție juridică adecvată a titularilor de drepturi permite garantarea efectivă a posibilităților de a primi acest venit și de a amortiza aceste investiții.

[…]

(12) Este necesar să se introducă un regim care să asigure o remunerație echitabilă, la care nu se poate renunța, a autorilor și artiștilor interpreți sau executanți, care trebuie să-și păstreze posibilitatea de a încredința gestiunea acestui drept unor societăți de gestiune colectivă care îi reprezintă.

(13) Această remunerație echitabilă poate fi achitată pe baza uneia sau mai multor plăți în orice moment la încheierea contractului sau ulterior. Ea trebuie să ia în considerare importanța contribuției autorilor și artiștilor interpreți sau executanți în cauză la fonogramă sau film.

[…]

(16) Statele membre ar trebui să aibă posibilitatea să prevadă, pentru titularii de drepturi conexe dreptului de autor, dispoziții de protecție mai amplă decât dispozițiile prezentei directive cu privire la radiodifuziune sau televiziune și la comunicarea publică."

15. Conform articolului 7 alineatul (1) din Directiva 2006/115:

„Dreptul de fixare

(1) Statele membre prevăd pentru artiștii interpreți sau executanți dreptul exclusiv de a autoriza sau de a interzice fixarea interpretării lor.”

16. Articolul 8 alineatele (1) și (2) din directiva menționată, care este identic cu articolul 8 alineatele (1) și (2) din Directiva 92/100/CEE [4], prevede:

„(1) Statele membre prevăd pentru artiștii interpreți sau executanți dreptul exclusiv de a autoriza sau de a interzice radiodifuziunea prin intermediul undelor radioelectrice și comunicarea publică a interpretării lor, cu excepția cazului în care interpretarea este ea însăși deja o interpretare radiodifuzată sau efectuată pornind de la o fixare.

(2) Statele membre prevăd un drept pentru a asigura că o remunerație echitabilă unică este plătită de utilizator, atunci când o fonogramă publicată în scopuri comerciale sau o reproducere a acestei fonograme este utilizată în scopul unei radiodifuzări prin intermediul undelor radioelectrice sau pentru orice comunicare publică și că această remunerație este repartizată între artiștii interpreți sau executanți și producătorii de fonograme în cauză. În absența unui acord între artiștii interpreți sau executanți și producătorii de fonograme, statele membre pot stabili condițiile repartizării remunerației între aceștia.”

17. Articolul 11 din Directiva 2006/115, intitulat „Aplicarea în timp”, prevede:

„(1) Prezenta directivă se aplică tuturor operelor protejate de dreptul de autor, interpretărilor, fonogramelor, emisiunilor și primelor fixări de filme menționate în prezenta directivă care la 1 iulie 1994 erau încă protejate de legislația statelor membre în domeniul dreptului de autor sau al drepturilor conexe sau care, la data respectivă, îndeplineau criteriile de protecție prevăzute de prezenta directivă.”

D. Dreptul național

18. Articolul 38 din Copyright and Related Rights Act 2000 (Number 28 of 2000) (Legea din 2000 privind dreptul de autor și drepturile conexe) (Legea nr. 28 din 2000) (denumită în continuare „CRR Act”) prevede acordarea unei licențe de plin drept în anumite împrejurări. În special, acesta prevede:

„(1) […] atunci când o persoană intenționează

(a) să difuzeze o înregistrare sonoră în public sau

(b) să includă o înregistrare sonoră în cadrul unui serviciu de radiodifuziune sau de televiziune prin cablu,

poate face aceasta de plin drept în cazul în care –

(i) este de acord să efectueze plățile necesare pentru difuzarea sau pentru includerea în cadrul unui serviciu de radiodifuziune sau de televiziune prin cablu către un organism de gestiune colectivă și

(ii) respectă cerințele prezentei secțiuni.

4 Directiva Consiliului din 19 noiembrie 1992 privind dreptul de închiriere și de împrumut și anumite drepturi conexe dreptului de autor în domeniul proprietății intelectuale (JO 1992, L 346, p. 61, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 120).

(2) O persoană poate beneficia de dreptul de a utiliza o înregistrare sonoră în public sau de a include o înregistrare sonoră în cadrul unui serviciu de radiodifuziune sau de televiziune prin cablu în cazul în care –

(a) notifică fiecărui organism de gestiune colectivă în cauză intenția sa de a difuza înregistrări sonore în public sau de a include înregistrări sonore în cadrul unui serviciu de radiodifuziune sau de televiziune prin cablu,

(b) informează fiecare dintre aceste organisme despre data la care sau de la care intenționează să difuzeze înregistrări sonore în public sau să includă înregistrări sonore în cadrul unui serviciu de radiodifuziune sau de televiziune prin cablu,

(c) efectuează plăți către organismul de gestiune colectivă […]

[…]"

19. Articolul 184 din CRR Act stabilește împrejurările în care, printre altele, o înregistrare sonoră beneficiază de protecție prin drepturi de autor. Acesta prevede:

„(1) O operă literară, dramatică, muzicală sau artistică, o înregistrare sonoră, un film, aranjarea tipografică a unei ediții publicate sau o bază de date originală este eligibilă să beneficieze de protecția prin dreptul de autor atunci când este pusă la dispoziția publicului pentru prima dată în mod legal –

(a) pe teritoriul național sau

(b) în orice țară, teritoriu, stat sau zonă în care se aplică dispoziția relevantă din prezenta parte.

(2) În sensul prezentului articol, punerea la dispoziția publicului în mod legal a unei opere într-o țară, un teritoriu, un stat sau o zonă se consideră ca fiind prima punere la dispoziția publicului în mod legal a operei chiar dacă opera este pusă la dispoziția publicului în mod legal simultan în alt loc; iar în acest sens, punerea unei opere la dispoziția publicului în mod legal în alt loc în cele 30 de zile anterioare se consideră ca fiind simultană."

20. Articolul 288 din CRR Act prevede:

„O interpretare sau o execuție este eligibilă în sensul dispozițiilor din prezenta parte și din partea IV dacă este efectuată de un subiect care îndeplinește condițiile sau de o persoană care îndeplinește condițiile ori are loc într-o țară, pe un teritoriu, într-un stat sau într-o zonă care îndeplinește condițiile, în conformitate cu prezentul capitol."

21. Articolul 287 din această lege prevede:

„În prezenta parte și în partea IV –

«țară care îndeplinește condițiile» înseamnă

(a) Irlanda,

(b) alt stat membru al [Spațiului Economic European (SEE)] sau

(c) în măsura în care un decret emis în temeiul articolului 289 prevede astfel, o țară desemnată în conformitate cu articolul respectiv;

«subiect care îndeplinește condițiile» înseamnă un cetățean sau subiect de drept sau o persoană care are domiciliul sau reședința obișnuită într-o țară care îndeplinește condițiile și

«persoană care îndeplinește condițiile» înseamnă un cetățean irlandez sau o persoană care are domiciliul sau reședința obișnuită pe teritoriul statului."

22. Conform articolului 289 alineatul (1) din CRR Act:

„Guvernul poate desemna prin decret drept țări care îndeplinesc condițiile și beneficiază de protecție în temeiul prezentei părți și al părții IV orice țară, teritoriu, stat sau zonă în privința căreia guvernul are convingerea că au fost sau vor fi prevăzute dispoziții legislative care să ofere protecție adecvată pentru interpretările sau execuțiile irlandeze."

II. Situația de fapt din litigiul principal și întrebările preliminare

23. Litigiul principal privește colectarea și repartizarea taxelor de licență datorate pentru difuzarea în public a muzicii înregistrate sau radiodifuzarea de muzică înregistrată. În conformitate cu legislația națională, proprietarul unui bar, al unui club de noapte sau al oricărui alt loc public care dorește să difuzeze muzică înregistrată are obligația de a plăti o taxă de licență pentru această utilizare. De asemenea, dacă o persoană dorește să includă o înregistrare sonoră în cadrul unui serviciu de radiodifuziune sau de televiziune prin cablu, atunci și ea trebuie să plătească o taxă de licență pentru această includere. Obligația în cauză este prezentată în detaliu în dreptul intern în CRR Act. Legislația prevede că utilizatorul va plăti o singură taxă de licență unui organism de gestiune colectivă care îl reprezintă pe producătorul înregistrării sonore, dar suma astfel colectată va fi apoi repartizată între producător și artiștii interpreți sau executanți.

24. Reclamanta din procedura principală, Recorded Artists Actors Performers Ltd (denumită în continuare „RAAP"), este o societate irlandeză de gestiune colectivă care gestionează drepturile anumitor interpreți sau executanți. Prima pârâtă, Phonographic Performance (Ireland) Ltd (denumită în continuare „PPI"), este o societate irlandeză de gestiune colectivă care gestionează drepturile deținute de producătorii de fonograme asupra înregistrărilor sonore sau fonogramelor în Irlanda.

25. RAAP și PPI au încheiat un contract care prevede modul în care sunt colectate și distribuite taxele de licență pentru redarea înregistrărilor audio în public (baruri și alte locuri accesibile publicului) în Irlanda de către utilizatorii din Irlanda [5].

26. Litigiul dintre RAAP și PPI rezultă din faptul că CRR Act utilizează criterii de eligibilitate diferite pentru producători și, respectiv, pentru artiștii interpreți sau executanți, ceea ce are ca efect excluderea anumitor artiști interpreți sau executanți din anumite țări de la dreptul la o remunerație echitabilă (în special Statele Unite ale Americii). Acest lucru a permis PPI să susțină, se pare, că nu există nicio obligație legală de a plăti artiștii interpreți sau executanți în cauză și, în consecință, PPI ar avea dreptul să rețină taxele care le revin acestor artiști interpreți sau executanți care au fost colectate în temeiul contractului.

5 Rezultă din dosar că există două proceduri care privesc litigiul. Cealaltă procedură privește funcțiile statutare ale organizațiilor care reprezintă producătorii și, respectiv, artiștii interpreți și executanți. În special, care organizație este însărcinată cu calcularea taxelor de licență plătite unor artiști interpreți sau executanți individuali. RAAP susține că acesta este rolul său, în calitate de organizație de gestiune colectivă care reprezintă artiștii interpreți sau executanți. În acest caz, PPI trebuie să plătească o sumă forfetară către RAAP, iar RAAP va distribui această sumă, cu excepția deducerilor pentru costurile administrative, artiștilor interpreți sau executanți individuali. O altă problemă privește faptul dacă RAAP are dreptul să colecteze taxe în numele tuturor artiștilor interpreți sau executanți din cadrul unei anumite clase sau numai al celor care i-au atribuit acest drept. Această procedură distinctă nu face obiectul deciziei de trimitere.

27. RAAP consideră că taxele de licență care sunt datorate în temeiul CRR Act – care a transpus Directiva 92/100, aceasta din urmă fiind codificată și înlocuită prin Directiva 2006/115 – trebuie, în conformitate cu articolul 8 alineatul (2) din această directivă și acordurile internaționale la care se referă directiva respectivă, să fie repartizate între producător și artiștii interpreți sau executanți. Cetățenia și reședința artiștilor interpreți sau executanți sunt irelevante.

28. Pe de altă parte, PPI susține că artiștii interpreți sau executanți care nu sunt nici resortisanți ai SEE și nici rezidenți și ale căror interpretări și execuții nu își au originea într-o înregistrare sonoră efectuată în SEE nu sunt eligibili să primească o parte din remunerație atunci când aceste interpretări și execuții au loc în Irlanda. În caz contrar, dacă acești artiști interpreți sau executanți ar fi plătiți, acest lucru ar încălca abordarea bazată pe reciprocitate internațională adoptată de Irlanda și cuprinsă în CRR Act. În special, dacă s-ar urma poziția RAAP, artiștii interpreți sau executanți din Statele Unite ar fi plătiți în Irlanda, chiar dacă artiștii interpreți sau executanți irlandezi nu primesc o remunerație echitabilă în Statele Unite.

29. RAAP a introdus o acțiune împotriva PPI în fața instanței de trimitere, care observă că interpretarea coroborată a articolelor 38, 184, 208, 287 și 288 din CRR Act are ca efect excluderea – cu excepția cazului în care se adoptă un decret în temeiul articolului 289 din această lege (ceea ce nu s-a întâmplat până în prezent) – artiștilor interpreți sau executanți care nu sunt resortisanți ai SEE de la beneficiul părții lor din taxele colectate în temeiul legii sus-menționate, cu rezultatul că deseori producătorii (inclusiv cei stabiliți în afara SEE) beneficiază de ansamblul acestor taxe.

30. În cazul unei înregistrări sonore care implică producători americani și artiști interpreți sau executanți americani, producătorul ar primi totalitatea taxelor de licență datorate de utilizatorii din Irlanda. Acest lucru se datorează faptului că criteriile de eligibilitate la plată, cuprinse în CRR Act, sunt mai flexibile pentru producători decât pentru artiștii interpreți sau executanți.

31. În consecință, o astfel de legislație rezultă că este incompatibilă cu articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115, în măsura în care acesta din urmă impune repartizarea echitabilă a remunerației între producători și artiștii interpreți sau executanți.

32. Rezultă că soluționarea litigiului principal depinde în special de faptul dacă Irlanda poate – fără să încalce Directiva 2006/115 (și, anterior, Directiva 92/100) – să legifereze în sensul că pe teritoriul său „artiștii interpreți sau executanți” vizați de această directivă nu includ artiștii interpreți sau executanți care nu sunt resortisanți ai SEE, precum artiștii interpreți sau executanți din Statele Unite.

33. Având în vedere mizele mari ale prezentei acțiuni, Irlanda, avocatul general al acesteia și ministrul muncii, întreprinderilor și inovației au decis să participe la procedura principală în calitate de al doilea, al treilea și al patrulea pârât. O hotărâre completă poate fi regăsită în anexa la decizia de trimitere și permite o mai bună înțelegere a problemelor care stau la baza deciziei.

34. Instanța de trimitere observă că faptul că legislația națională tratează persoanele cu domiciliul sau reședința în SEE în același mod ca pe resortisanții irlandezi înseamnă că legislația respectivă nu încalcă principiul general al nediscriminării stabilit în dreptul Uniunii. Cu toate acestea, legislația respectivă trebuie să fie compatibilă nu numai cu acest principiu general, ci și cu articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115. Potrivit acestei dispoziții, fiecare stat membru trebuie să se „asigur[e] că o remunerație echitabilă unică este plătită de utilizator, atunci când o fonogramă publicată în scopuri comerciale sau o reproducere a acestei fonograme este utilizată în scopul unei radiodifuzări prin intermediul undelor radioelectrice sau pentru orice comunicare publică și că această remunerație este repartizată între artiștii interpreți sau executanți și producătorii de fonograme în cauză”.

35. Instanța de trimitere observă că măsura în care este necesar să se invoce dispozițiile TIEF (la care Irlanda și Uniunea sunt parte) și Convenția de la Roma (la care Irlanda este parte) pentru a interpreta articolul 8 din Directiva 2006/115 rămâne incertă.

36. În special, este necesar să se stabilească dacă „tratamentul național” conținut în fiecare dintre aceste tratate trebuie să joace un rol în interpretarea articolului 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115.

37. Având în vedere că, pe de o parte, noțiunea de „tratament național” nu a fost preluată în mod expres în Directiva 2006/115, spre deosebire de alte noțiuni conținute în Convenția de la Roma și TIEF, dar, pe de altă parte, ca urmare a încheierii de către Uniune a TIEF, această noțiune face parte din dreptul Uniunii, nu este clar care este în final domeniul de aplicare al acestei noțiuni în vederea interpretării dreptului Uniunii în domeniul drepturilor de autor și al drepturilor conexe.

38. Instanța de trimitere solicită de asemenea îndrumări din partea Curții cu privire la faptul dacă acest tratament asimetric al producătorilor și artiștilor interpreți sau executanți reprezintă un răspuns legitim la o rezervă formulată în temeiul articolului 15 alineatul (3) din TIEF (în special cea formulată de Statele Unite ale Americii).

39. În aceste condiții, High Court (Înalta Curte, Irlanda) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Obligația unei instanțe naționale de a interpreta […] Directiva 2006/115 […] din perspectiva scopului și a obiectivelor Convenției de la Roma și/sau ale TIEF se limitează la noțiunile menționate în mod expres în [această] directivă sau, în subsidiar, se extinde asupra noțiunilor care figurează doar în cele două acorduri internaționale? În special, în ce măsură articolul 8 din [această] directivă trebuie să fie interpretat din perspectiva cerinței privind «tratamentul național» prevăzute la articolul 4 din TIEF?

2) Un stat membru dispune de o putere de apreciere de a prevedea criterii de determinare a artiștilor interpreți sau executanți care sunt considerați ca fiind «artiștii interpreți sau executanți în cauză» în sensul articolului 8 din directivă? În special, un stat membru poate limita dreptul la o parte din remunerația echitabilă la situațiile în care fie (i) interpretarea are loc într-o țară din «SEE», fie (ii) artiștii interpreți sau executanți au domiciliul sau reședința într-o țară SEE?

3) Care este puterea de apreciere de care beneficiază un stat membru în ceea ce privește răspunsul la o rezervă formulată de o altă parte contractantă în temeiul articolului 15 alineatul (3) din TIEF? În special, răspunsul statului membru respectiv trebuie să reflecte cu exactitate condițiile rezervei formulate de cealaltă parte contractantă? O parte contractantă este obligată să nu aplice regula celor 30 de zile de la articolul 5 din Convenția de la Roma în măsura în care aceasta poate avea drept rezultat faptul că un producător din statul care a formulat rezerva percepe remunerație în temeiul articolului 15 alineatul (1), dar artiștii interpreți sau executanți ai aceleiași înregistrări nu percep o asemenea remunerație? În subsidiar, partea care răspunde la rezervă are dreptul să acorde drepturi resortisanților părții care a formulat rezerva cu mai multă generozitate decât partea care a formulat rezerva, altfel spus partea care răspunde la rezervă poate acorda drepturi care nu sunt acordate pe bază de reciprocitate de partea care a formulat rezerva?

4) Există situații în care este permis ca dreptul la remunerația echitabilă să fie limitat la *producătorii* unei înregistrări sonore, altfel spus acest drept să fie refuzat *artiștilor interpreți sau executanți* ale căror interpretări au fost fixate în aceeași înregistrare sonoră?”

40. În fața Curții au prezentat observații scrise RAAP, PPI, Irlanda, precum și Comisia Europeană. Toate părțile au fost ascultate în ședința din 4 februarie 2020.

III. Analiză

A. Cu privire la prima întrebare

1. Rezumatul argumentelor părților

41. RAAP susține că obligația instanței naționale de a interpreta Directiva 2006/115 în lumina scopului și obiectivului Convenției de la Roma și/sau ale TIEF cuprinde obligația de a interpreta această directivă ca instituind un ansamblu de norme compatibile cu obligațiile cuprinse în instrumentele respective. În consecință, articolul 8 din directivă trebuie interpretat astfel încât să extindă drepturile prevăzute la articolul 8 alineatul (2) din directivă la persoanele care au dreptul la tratament național cu privire la aceste drepturi în temeiul articolului 4 din TIEF.

42. În plus, este necesar să se ia în considerare Convenția de la Roma, în pofida faptului că Uniunea nu este parte contractantă. Mai mult, această convenție a ocupat un loc important în geneza Directivei 2006/115.

43. Interacțiunea dintre articolele 4 și 5 din Convenția de la Roma, pe de o parte, și articolele 3 și 4 din TIEF, pe de altă parte, este de așa natură încât părțile contractante ale TIEF trebuie să extindă avantajul tratamentului național la artiștii interpreți sau executanți în ceea ce privește interpretările sau execuțiile care sunt încorporate într-o fonogramă care se califică pentru beneficiul tratamentului național în temeiul Convenției de la Roma. Acest beneficiu trebuie extins la orice artist interpret sau executant al unei astfel de interpretări sau execuții, chiar și atunci când respectivul artist interpret sau executant nu este resortisant al unui stat contractant.

44. PPI susține în esență că Directiva 2006/115 trebuie interpretată, pe cât posibil, într-o manieră compatibilă cu TIEF, și nu într-o manieră care să fie contrară obligațiilor Uniunii sau ale statelor membre în cadrul TIEF sau al Convenției de la Roma. În cazul în care în textul directivei sunt utilizate noțiuni derivate din Convenția de la Roma sau din TIEF, trebuie să se țină seama de Convenție sau de TIEF (după caz) în interpretarea formulărilor care apar în textul directivei. În consecință, articolul 8 alineatul (2) nu poate fi considerat, printr-un proces de interpretare a acestei dispoziții, ca încorporând cerința privind tratamentul național în temeiul articolului 4 din TIEF, întrucât directiva nu urmărește să adopte vreo măsură pentru a concretiza această cerință din TIEF.

45. Irlanda acceptă, ca o chestiune de construcție a Convenției de la Roma și a TIEF, că articolul 3 alineatul (2) din TIEF include în TIEF noțiunea de tratament național prevăzută la articolele 4 și 5 din Convenția de la Roma: noțiunea de tratament național, inclusiv faptul că statele contractante trebuie să acorde tratament național ori de câte ori o interpretare este încorporată într-o fonogramă care este publicată pentru prima dată (sau este publicată în termen de 30 de zile) într-un alt stat contractant. Aceste norme sunt derivate din „criteriul publicării” și din noțiunea de „publicare simultană” prevăzute în Convenția de la Roma.

46. Cu toate acestea, important pentru un stat cu o abordare dualistă a dreptului internațional, Irlanda este preocupată să se asigure că numai legislația irlandeză sau a Uniunii adoptată în mod corespunzător generează drepturi și obligații în sistemele juridice irlandez și al Uniunii.

47. Irlanda susține în esență că articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115 nu trebuie interpretat în lumina noțiunii de „tratament național” prevăzute în TIEF și în Convenția de la Roma. Această directivă nu privește situația artiștilor interpreți sau executanți ale căror interpretări sau execuții sunt încorporate într-o fonogramă publicată pentru prima dată într-un stat terț.

48. Comisia susține în esență că din modul de redactare, economia și obiectivele articolului 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115, precum și din obligația de a interpreta această directivă în conformitate cu acordurile internaționale încheiate de Uniune rezultă că artiștii interpreți sau executanți în cauză îi includ, în principiu, pe cei care aparțin tuturor părților contractante ale TIEF, indiferent dacă aceștia au reședința în SEE sau în afara acestuia.

2. Apreciere

49. Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită să se stabilească modul în care trebuie interpretată Directiva 2006/115 în cazul în care anumite noțiuni menționate expres în acordurile internaționale în domeniul drepturilor de autor și al drepturilor conexe, precum obligația de a aplica tratamentul național prevăzută la articolul 4 din TIEF, *nu apar în directivă*.

50. Pe de o parte, importanța obligației de tratament național rezultă deja din faptul că aceasta a fost întotdeauna în centrul oricărui acord multilateral privind protecția drepturilor de proprietate intelectuală și este unul dintre principalele beneficii pe care părțile contractante le obțin din calitatea de membru [6]. Pe de altă parte, trebuie avut în vedere că dreptul la remunerație (în temeiul articolului 8 din Directiva 2006/115 sau în temeiul articolului 15 din TIEF) este, în termeni economici, printre cele mai importante drepturi ale artiștilor interpreți sau executanți și ale producătorilor de fonograme.

51. RAAP și Comisia susțin că artiștii interpreți sau executanți vizați de dreptul la o remunerație echitabilă, recunoscut în temeiul dreptului Uniunii, includ, în principiu, artiștii interpreți sau executanți din țări terțe a căror muzică este difuzată în Uniune. Acestea susțin că acest lucru rezultă din termenii generali utilizați de legiuitorul Uniunii („artiștii interpreți sau executanți”) și din obiectivele Directivei 2006/115 (nivel ridicat de protecție), dar în special se afirmă că rezultă din obligația de interpretare a dreptului derivat al Uniunii în conformitate cu acordurile internaționale încheiate de Uniune, precum TIEF, al cărui articol 4 alineatul (1) coroborat cu articolul 15 alineatul (1) obligă părțile contractante (Uniunea Europeană și statele sale membre) să aplice „tratamentul național” în privința remunerației echitabile datorate artiștilor interpreți sau executanți.

52. Am ajuns la concluzia că această argumentație este corectă.

53. Când se analizează textul Directivei 2006/115, este clar că resortisanții unor țări terțe nu sunt excluși din sfera de aplicare a directivei respective și, în plus, acest lucru este întru totul conform cu obligațiile Uniunii în contextul TIEF și cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Fără îndoială, din perspectiva drepturilor fundamentale, atât statele membre, cât și Uniunea Europeană trebuie să se asigure că, în cadrul Uniunii, fiecare artist interpret sau executant și fiecare producător primește o remunerație echitabilă pentru comunicarea publică a interpretării sau execuției sale, în pofida existenței unei rezerve formulate de un stat terț care are ca efect faptul că producătorii și artiștii interpreți sau executanți din SEE nu primesc o astfel de remunerație pe teritoriul acestui stat terț. Drepturile fundamentale sunt prin natură universale, iar ceea ce este în discuție în speță este dreptul de proprietate.

54. Teza PPI și a Irlandei echivalează cu a se afirma că, având în vedere că nu toate normele se pot regăsi în acquis, statele membre au libertate deplină.

6 Reinbothe, J., și Von Lewinski, S., *The WIPO Treaties on Copyright: A Commentary on the WCT, the WPPT, and the BTAP*, Oxford University Press, Oxford, 2015, p. 296, care oferă de asemenea o bună imagine de ansamblu asupra contextului istoric al TIEF și comentarii cu privire la TIEF.

55. Este suficient să precizăm că Curtea a respins deja un astfel de argument în Hotărârea din 4 septembrie 2014, Comisia/Consiliul (C-114/12, EU:C:2014:2151, în special punctul 70), privind drepturile conexe și în Avizul 3/15 al Curții (Tratatul de la Marrakech privind accesul la operele publicate) (EU:C:2017:114).

56. În primul rând, este necesar să se stabilească dacă articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115 trebuie interpretat în lumina obligației de acordare a tratamentului național artiștilor interpreți sau executanți din țări terțe, prevăzută la articolul 4 alineatul (1) din TIEF. În acest scop, este necesar să se stabilească dacă această cerință trebuie considerată o obligație care revine în continuare statelor membre în calitatea lor de părți contractante la acest acord mixt sau dacă este mai degrabă o obligație care trebuie asumată de Uniune în calitatea sa de parte contractantă la același acord.

57. Curtea a examinat deja articolul 8 din Directiva 2006/115 în lumina obligațiilor internaționale ale Uniunii în Hotărârea SCF Consorzio Fonografici[7], Hotărârea PPL Ireland[8] și Hotărârea Verwertungsgesellschaft Rundfunk[9].

58. Această jurisprudență abordează raportul dintre directivă și diferitele acorduri internaționale și interpretează de asemenea unele dintre noțiunile din textul articolului 8 din directivă în lumina obligațiilor internaționale ale Uniunii din cadrul acordurilor.

59. În special, în Hotărârea SCF Consorzio Fonografici (C-135/10, EU:C:2012:140, punctele 37-56), Curtea a abordat raportul dintre Acordul privind aspectele legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală (denumit în continuare „Acordul TRIPS”), TIEF și Convenția de la Roma.

60. Curtea a reamintit că în temeiul articolului 216 alineatul (2) TFUE, „[a]cordurile încheiate de Uniune sunt obligatorii pentru instituțiile Uniunii și pentru statele membre”. Acesta este cazul TIEF, la care Uniunea este într-adevăr o parte contractantă și acest tratat este parte integrantă a ordinii juridice a Uniunii. În consecință, acest tratat este obligatoriu pentru instituțiile Uniunii Europene și pentru statele membre. În ceea ce privește Convenția de la Roma, dispozițiile sale nu fac parte din ordinea juridică a Uniunii Europene (Uniunea nu este parte contractantă la convenția respectivă și nu se poate considera ca a luat locul statelor sale membre în ceea ce privește aplicarea acesteia, fie și numai pentru faptul că nu toate aceste state sunt părți la convenția respectivă, și anume Malta).

61. În ceea ce privește TIEF, Curtea a statuat de asemenea în Hotărârea SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, punctul 47) că articolul 23 alineatul (1) din TIEF impune părților contractante să se angajeze să adopte, în conformitate cu sistemul lor juridic, măsurile necesare pentru a asigura aplicarea acestui tratat. Rezultă de aici că aplicarea dispozițiilor TIEF depinde, în ceea ce privește executarea și efectele lor, de adoptarea unor acte ulterioare. Prin urmare, astfel de dispoziții sunt lipsite de efect direct în dreptul Uniunii și nu sunt de natură să creeze pentru particulari drepturi pe care aceștia le-ar putea invoca direct în fața instanței în temeiul dreptului Uniunii.

62. Cu toate acestea, Curtea a reținut de asemenea în această hotărâre că, având în vedere considerentul (10) al Directivei 92/100, potrivit căruia întrucât directiva urmărește armonizarea anumitor aspecte ale legislației privind dreptul de autor și drepturile conexe în domeniul proprietății intelectuale, în conformitate cu acordurile internaționale relevante, cum sunt printre altele Acordul TRIPS, TIEF și Convenția de la Roma, se consideră că *aceasta stabilește un ansamblu de norme compatibile cu cele cuprinse în aceste convenții*.

7 Hotărârea din 15 martie 2012 (C-135/10, EU:C:2012:140). A se vedea în acest context Malenovsky, J., „La contribution de la Cour de justice à l'harmonisation du droit d'auteur dans l'Union européenne”, Forumul ERA (2012), 13, p. 411.

8 Hotărârea din 15 martie 2012, Phonographic Performance (Ireland) (C-162/10, EU:C:2012:141).

9 Hotărârea din 16 februarie 2017 (C-641/15, EU:C:2017:131).

63. Într-adevăr, considerăm că abordarea pe care o susținem în prezentele concluzii este singura conformă cu articolul 216 alineatul (2) TFUE și cu jurisprudența consacrată, potrivit căreia dreptul derivat al Uniunii trebuie interpretat, în măsura posibilului, în lumina obligațiilor de drept internațional ale Uniunii, în special în cazul în care dispozițiile sale sunt destinate în mod specific să pună în aplicare un acord internațional încheiat de Uniunea Europeană [10].

64. Întreaga întindere a obligației de a da o interpretare coerentă în circumstanțele în care Uniunea Europeană a *aderat* la acordul internațional în cauză este demonstrată de Hotărârea Hermès [11], în care Curtea a decis că nu este suficient doar ca măsurile Uniunii destinate să pună în aplicare obligațiile internaționale ale acesteia să fie interpretate în lumina acestor obligații, ci și normele naționale care pun în aplicare această măsură a Uniunii trebuie să fie conforme la rândul lor cu cerințele din acordurile internaționale la care este parte Uniunea Europeană.

65. În plus, TIEF și Directiva 2006/115 se referă fiecare la dreptul de a primi o remunerație echitabilă în domeniul în cauză.

66. Dorim să subliniem că Directiva 92/100 a fost predecesoarea Directivei 2006/115. Scopul și obiectivul fostei directive au fost punerea primei pietre de temelie a unei piețe interne pentru dreptul de autor și drepturile conexe. Intenția legiuitorului Uniunii a fost, astfel cum a confirmat propunerea de modificare a respectivei directive [12], de a urma în mare măsură dispozițiile Convenției de la Roma pentru a obține o protecție minimă uniformă în Uniunea Europeană. Cu toate acestea, legiuitorul Uniunii a avut grijă să facă acest lucru în conformitate cu convențiile internaționale la care statele membre erau părți. Comunitatea Europeană (de la vremea respectivă) nu era parte la nicio convenție privind dreptul proprietății intelectuale.

67. Considerentul (10) al Directivei 92/100 [care corespunde considerentului (7) al Directivei 2006/115] enunță: „[…] se impune armonizarea legislațiilor statelor membre într-un mod care să nu contravină respectării convențiilor internaționale pe care sunt fondate legislațiile referitoare la dreptul de autor și drepturile conexe din numeroase state membre”.

68. Câteva elemente au depășit Convenția de la Roma. În ceea ce privește artiștii interpreți sau executanți, s-a introdus un drept exclusiv al acestora (de a autoriza sau de a interzice) fixarea interpretărilor sau execuțiilor lor (articolul 7), și un drept exclusiv de a difuza prin intermediul undelor radioelectrice și de a comunica public interpretările sau execuțiile acestora, cu excepția cazului în care difuzarea este efectuată pornind de la o fixare.

69. Articolul 8 din Directiva 92/100 a fost introdus de Parlamentul European și acceptat de Comisie în propunerea sa modificată, ca o completare a introducerii dreptului exclusiv al artiștilor interpreți sau executanți de a autoriza sau interzice reproducerea fixărilor în fonograme a execuțiilor acestora conținute în alte dispoziții din directivă (articolul 7). Intenția a fost de a permite artiștilor interpreți sau executanți să împartă alături de producători remunerația pentru orice utilizare ulterioară a fonogramelor de către terți, descrisă uneori drept utilizare secundară.

70. În urma adoptării TIEF, Directiva 2001/29/CE [13] a devenit instrumentul pentru punerea în aplicare a noilor obligații care decurg din TIEF și TDA [a se vedea considerentul (15) al acestei directive].

10 A se vedea printre altele Hotărârea din 14 iulie 1998, Bettati (C-341/95, EU:C:1998:353, punctul 20), și Hotărârea din 7 decembrie 2006, SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764, punctul 35).

11 Hotărârea din 16 iunie 1998 (C-53/96, EU:C:1998:292, punctul 28).

12 Propunerea din 30 aprilie 1992 [COM(92) 159 final, p. 12].

13 Directiva Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională (JO 2001, L 167, p. 10, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 230).

71. Astfel cum a subliniat în mod corect Comisia, totuși legiuitorul Uniunii nu a întreprins nicio acțiune specifică nouă pentru introducerea articolului 15 alineatele (1) și (2) din TIEF.

72. Considerăm că acest lucru era, în orice caz, inutil, întrucât articolul 8 alineatul (2) din Directiva 92/100, care a precedat adoptarea de către Uniune a TIEF, corespunde tocmai articolului 15 din TIEF și îl pune în aplicare.

73. În consecință, legiuitorul Uniunii a considerat în mod clar că, prin intermediul articolului 8 din Directiva 92/100, și-a îndeplinit obligația care îi revenea în temeiul articolului 23 alineatul (1) din TIEF de a introduce dreptul la o remunerație echitabilă, astfel cum este prevăzut la articolul 15 alineatele (1) și (2) din TIEF.

74. Rezultă din considerentele de mai sus că articolul 8 alineatul (2) din Directiva 92/100 [și articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115] trebuie interpretate în conformitate cu TIEF.

75. Este important să subliniem că, cu ocazia ratificării TIEF, Uniunea nu a formulat nicio rezervă și rămâne astfel ținută de obligațiile de a acorda tratament național și de a aplica Directiva 2006/115 fără restricții.

76. Rezultă din jurisprudență că noțiunile cuprinse în Directiva 2006/115 trebuie interpretate, pe cât posibil, în lumina celor din TIEF[14] și astfel încât să fie compatibile cu acordurile respective, luând în considerare contextul în care sunt utilizate acele noțiuni și scopul acestor dispoziții. Interpretarea directivei trebuie să țină seama de articolul 4 din TIEF. Aceasta înseamnă că statele membre trebuie să pună în aplicare directiva într-o manieră care să respecte cerința privind tratamentul național din TIEF.

77. Comisia susține în mod corect că Directiva 2006/115 se aplică actelor care au loc pe teritoriul Uniunii și, precum majoritatea instrumentelor adoptate în *acquis*-ul privind drepturile de autor, definește domeniul său de aplicare *ratione materiae*, iar nu *ratione personae*[15].

78. Vom reveni la domeniul de aplicare al articolului 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115 ulterior în răspunsul la a doua, a treia și a patra întrebare.

79. Protecția este acordată deținătorilor de drepturi ale căror opere sau alte obiecte precum interpretările sau execuțiile, fonogramele sau emisiunile îndeplinesc criteriile de eligibilitate pentru protecția *ratione materiae* în temeiul Directivei 2006/115. Această exploatare de către un terț, în sensul articolului 8 alineatul (2), declanșează protecțiile oferite de directivă.

80. Dispozițiile în cauză necesită doar ca utilizatorul să fi declanșat dreptul la remunerație prin redarea înregistrărilor audio în Uniune. În acest sens, are loc o interpretare sau execuție în Uniune/SEE, indiferent de cetățenia sau locul de reședință al artistului interpret sau executant sau al producătorului de înregistrări sau de locul unde se realizează prima fixare.

81. Suntem de acord cu Comisia că textul Directivei 2006/115 este lipsit de ambiguitate, iar aplicarea fără restricții a articolului 8 alineatul (2) beneficiarilor altor părți contractante este conformă nu numai cu obligația de tratament național, ci și cu *scopul și obiectivul directivei*, care este un nivel de protecție uniform și ridicat[16] și buna funcționare a pieței interne.

14 A se vedea în acest sens Hotărârea SCF punctul 52 și următoarele. Pentru o critică a acestei jurisprudențe, a se vedea Simon, D., „Effets des accords internationaux dans l'ordre juridique de l'Union", *Europe*, nr. 5, mai 2012.

15 Pentru o abordare diferită, a se vedea Directiva 2001/84/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 septembrie 2001 privind dreptul de suită în beneficiul autorului unei opere de artă originale (JO 2001, L 272, p. 32, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 240).

16 Scopul armonizării în temeiul articolelor 114, 56 și 62 TFUE.

82. În consecință, Irlanda, ca orice stat membru, nu are (și niciodată nu a avut) o putere de apreciere pentru a aplica propriile criterii de determinare a artiștilor interpreți sau executanți care se califică drept „artiști interpreți sau executanți în cauză” în temeiul articolului 8 din Directiva 2006/115, deoarece acest aspect este reglementat exclusiv de directivă, ca o chestiune de drept al Uniunii, având în vedere obligațiile Uniunii în temeiul TIEF.

83. În consecință, Comisia are dreptate să susțină că Directiva 2006/115 este compatibilă cu obligația Uniunii care derivă din instrumentele internaționale de a acorda un tratament național în ceea ce privește domeniul său de aplicare *ratione materiae* tuturor actelor din Uniune. Aceasta nu necesită o referire specifică la noțiunea de tratament național pentru ca directiva să fie compatibilă cu articolul 4 din TIEF. În consecință, obligația de a interpreta articolul 8 alineatul (2) din directivă în lumina articolului 4 din TIEF nu este afectată de faptul că tratamentul național nu este menționat în mod expres în directivă. Avocatul general Tizzano a apreciat în Concluziile sale prezentate în cauza SENA, C-245/00, EU:C:2002:543, că normele privind tratamentul național prevăzute în Convenția de la Roma sunt parte integrantă a dreptului Uniunii. Reamintim că aceste concluzii sunt anterioare ratificării formale a TIEF de către Uniune[17]. Într-adevăr, articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115 corespunde articolului 15 din TIEF.

84. Trebuie să observăm că, pentru a respecta obligațiile care îi revin în temeiul TIEF (a se vedea declarația Comunității Europene menționată la articolul 26 din TIEF), Uniunea trebuie (să se poată) asigura că statele sale membre respectă cerința privind tratamentul național. Aceasta este una dintre modalitățile prin care se garantează respectarea tratamentului național.

85. În această privință, suntem de acord cu argumentul prezentat în decizia de trimitere (punctul 37) potrivit căruia se poate face trimitere la articolul 23 alineatul (1) din TIEF, care prevede că părțile contractante își asumă obligația de a adopta, în conformitate cu sistemele lor juridice, măsurile necesare pentru a asigura aplicarea acestui tratat. În consecință, Uniunea Europeană, în calitate de parte contractantă, este supusă acestei obligații, iar una dintre modalitățile prin care Uniunea Europeană îndeplinește această obligație este prin intermediul articolului 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115.

86. Din cele de mai sus rezultă că nu poate fi reținut argumentul formulat de PPI potrivit căruia, în absența unei dispoziții specifice în directiva respectivă, tratamentul național este lăsat la aprecierea statelor membre.

87. În consecință, trebuie să se răspundă la prima întrebare că articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115 trebuie interpretat în lumina cerințelor TIEF la care Uniunea este parte și că este compatibil cu obligația Uniunii de a asigura tratamentul național, în conformitate cu articolul 4 din TIEF, fără a fi nevoie de o prevedere specifică în această privință.

B. Cu privire la a doua întrebare

1. Rezumatul argumentelor părților

88. RAAP susține că un stat membru nu are puterea de apreciere de a prescrie criterii pentru a determina care artiști interpreți sau executanți se califică drept „artiști interpreți sau executanți în cauză” în temeiul articolului 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115, în măsura în care aceste criterii sunt în conflict cu obligațiile statului membru în temeiul Convenției de la Roma și/sau al TIEF.

17 A se vedea de asemenea în acest sens *Sterling on World Copyright Law*, ediția a patra, Sweet & Maxwell Thomson Reuters, §28B.07.

89. PPI susține în esență că, întrucât articolul 8 alineatul (2) din directivă nu adoptă nicio măsură în scopul de a pune în aplicare cerința privind tratamentul național prevăzută la articolul 4 din TIEF, în condițiile în care interpretarea sau execuția în cauză nu a avut loc în SEE și nu a fost efectuată de un resortisant cu domiciliul sau reședința în SEE, statele membre păstrează o marjă de apreciere deplină pentru a determina criteriile prin care sunt identificați beneficiarii dreptului de la articolul 8 alineatul (2), sub rezerva, desigur, a respectării de către statele membre a propriilor lor obligații în temeiul tratatului internațional. În consecință, nu este contrar obligației unui stat membru, în temeiul articolului 8 alineatul (2) din directivă, faptul de a restrânge dreptul la o parte din remunerația echitabilă la situațiile în care înregistrarea utilizată pentru radiodifuziunea prin intermediul undelor radioelectrice sau comunicarea publică în statul membru (i) privește o interpretare care a avut loc într-o țară SEE sau (ii) care a fost efectuată de un artist interpret sau executant care este resortisant, cu domiciliul sau reședința într-o țară SEE.

90. Irlanda subliniază că Directiva 2006/115 permite statelor membre, precum Irlanda, în cadrul punerii în aplicare a acesteia, o marjă de apreciere legislativă normală în ceea ce privește forma și metodele, în condițiile în care obiectivele directivei sunt transpuse în dreptul intern.

91. În orice caz, Irlanda susține în esență că nu există nicio obligație care să îi impună să prevadă o remunerație echitabilă ori de câte ori este recunoscut un drept la remunerație pentru un producător de înregistrări în conformitate cu regula primei publicări și regula de 30 de zile, astfel cum se prevede în Convenția de la Roma și se asimilează în TIEF în temeiul articolului 4 din TIEF. Niciunul dintre cele două instrumente nu are efect direct și nici nu există vreun text în directiva respectivă la care să poată fi atașate astfel de noțiuni, în consecință nu există nimic pe care acestea să se bazeze.

92. Comisia susține în esență că trebuie să se răspundă la cea de a doua întrebare în sensul că un stat membru nu dispune de o marjă de apreciere pentru a stabili criterii pentru a determina care artiști interpreți sau executanți se califică drept „artiști interpreți sau executanți în cauză” în temeiul articolului 8 din directivă.

2. Apreciere

93. Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită Curții să stabilească dacă statele membre dispun de o marjă de apreciere pentru a aplica propriile criterii noțiunii de „artiști interpreți sau executanți în cauză”, bazându-se pe acordurile internaționale în domeniul dreptului de autor și al drepturilor conexe la care sunt parte, precum Convenția de la Roma și TIEF, inclusiv în împrejurările în care interpretarea sau execuția are loc în SEE.

94. În opinia noastră, răspunsul la această întrebare rezultă din răspunsul la prima întrebare.

95. Considerăm că, întrucât această întrebare nu face nicio referire expresă la vreo obligație internațională, trebuie să primească un răspuns exclusiv prin referire la Directiva 2006/115 în lumina obligațiilor internaționale proprii ale Uniunii. Vom aborda problema unei eventuale marje de apreciere în temeiul convențiilor internaționale în contextul celei de a treia întrebări și, astfel cum vom vedea, statele membre nu beneficiază de o astfel de marjă de apreciere.

96. Protecția este acordată atât artiștilor interpreți sau executanți, cât și producătorilor, în temeiul articolului 8 alineatul (2) din această directivă, în cazul în care sunt îndeplinite două condiții, și anume: (i) interpretarea este fixată într-o fonogramă care este „publicată în scopuri comerciale” și (ii) această fonogramă este exploatată de un utilizator prin oricare dintre actele care declanșează comunicarea publică sau prin radiodifuziunea prin intermediul undelor radioelectrice.

97. În absența unei definiții și a vreunei trimiteri la dreptul statelor membre, noțiunea de fonogramă care este „publicată în scopuri comerciale” de la articolul 8 alineatul (2) trebuie înțeleasă ca o noțiune autonomă de drept al Uniunii. Conținutul acesteia poate fi determinat în funcție de scopul și obiectivul acestei dispoziții: întrucât articolul 8 alineatul (2) servește la aplicarea articolului 15 din TIEF, ar trebui să se recurgă mai întâi la definiția relevantă a „publicării” de la articolul 2 litera (e) din TIEF, potrivit căruia „publicarea” unei interpretări sau execuții fixate sau a unei fonograme înseamnă punerea la dispoziția publicului de copii ale interpretării sau execuției fixate sau de copii ale fonogramei cu consimțământul titularului drepturilor, cu condiția ca aceste copii să fie puse la dispoziția publicului într-o cantitate suficientă.

98. TIEF a stabilit că interpretările sau execuțiile care au fost fixate pe o fonogramă trebuie să beneficieze de tratament național în toate cazurile în care fonograma este eligibilă pentru protecție. În timp ce entitățile contractante la Convenția de la Roma și TIEF beneficiază de o anumită marjă de apreciere în ceea ce privește aspecte ale obligațiilor lor de tratament național, aceasta este o obligație clară, fără nicio posibilitate de derogare. RAAP susține că criteriile pentru a beneficia de acest drept nu trebuie să submineze garanția remunerației pentru ambele categorii de titulari de drepturi și dreptul efectiv și substanțial pe care articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115 urmărește să li-l acorde acestora.

99. Astfel cum a subliniat în mod corect Comisia, definiția termenului „publicare” de la articolul 2 litera (e) din TIEF nu face nicio referire la locul publicării și nici la *prima* publicare (subliniere adăugată). Mai degrabă, se referă numai la faptul de a pune la dispoziția publicului cu consimțământul titularului drepturilor. Acest fapt de a pune la dispoziție o fonogramă, care include o interpretare sau execuție fixă, trebuie să fie un act care are loc în Uniune. De asemenea, trebuie să fie „în scopuri comerciale”, ceea ce, în absența unei definiții, trebuie interpretat în sensul că o astfel de fonogramă este în circulație generală și este disponibilă pe piață pentru utilizare, cu consimțământul titularului drepturilor.

100. Cu toate acestea, în textul articolului 8 alineatul (2), interpretat în lumina articolului 15 din TIEF, nu există nimic din care să se poată deduce că interpretarea sau execuția specifică fixată în fonogramă trebuie *să fi fost mai întâi interpretată sau executată* sau că *interpretarea sau execuția trebuie să fi fost mai întâi fixată* (subliniere adăugată) în Uniune, pentru a beneficia de dreptul de remunerație echitabilă.

101. În special, statele membre nu pot restrânge dreptul la o parte din remunerația echitabilă la cazurile în care interpretarea sau execuția are loc în SEE, indiferent dacă artiștii interpreți sau executanți au domiciliul sau reședința într-o țară SEE. Astfel, Directiva 2006/115 nu face nicio trimitere expresă la dreptul statelor membre în această privință.

102. Astfel cum am explicat la punctul 97 din prezentele concluzii, noțiunea de fonogramă care este „publicată în scopuri comerciale” potrivit articolului 8 alineatul (2) trebuie înțeleasă ca o noțiune autonomă de drept al Uniunii. Dispozițiile în cauză impun doar ca utilizatorul să fi declanșat dreptul la remunerație prin difuzarea înregistrărilor sonore în Uniune. În acest sens, o interpretare sau o execuție are loc în Uniune/SEE, indiferent de cetățenia sau locul de reședință al artistului interpret sau executant sau al producătorului de înregistrări sau de locul în care are loc prima fixare.

103. Articolul 8 alineatul (2) se aplică utilizării secundare directe sau indirecte a unei fonograme care are loc pe teritoriul Uniunii/SEE. Atunci când este interpretat în lumina articolului 2 litera (a), care se referă la „artiști interpreți sau executanți” în termeni generali, și a articolului 15 din TIEF, aplicarea articolului 8 alineatul (2) este declanșată de orice utilizator care efectuează un act de comunicare publică prin care sunetul sau reprezentările de sunete fixate pe o fonogramă au aptitudinea de a fi auzite de către public, și anume prin difuzarea fonogramei sau prin radiodifuzarea ei prin intermediul undelor electrice, adică prin mijloace analoage tradiționale.

104. În consecință, „artistul interpret sau executant în cauză” în sensul articolului 8 alineatul (2) este artistul interpret sau executant, și anume o persoană a cărei interpretare are aptitudinea de a fi auzită de către public atunci când o fonogramă în care este fixată această interpretare este difuzată pe teritoriul Uniunii.

105. Astfel cum a subliniat Comisia, în acest sens, articolul 8 alineatul (2) diferă de articolele 4 și 5 din Convenția de la Roma, care permit părților contractante să aplice un criteriu de cetățenie sau de fixare sau de publicare atât pentru producători, cât și pentru interpretările sau execuțiile fixate în fonograme. Cu toate acestea, acesta nu este cazul pentru articolul 8 alineatul (2).

106. De asemenea, Curtea a interpretat noțiunile de „comunicare către public” și „fonogramă” (Hotărârea SCF, Hotărârea PPL Ireland și Hotărârea Rundfunk [18]) și de „locurile accesibile publicului în schimbul plății unei taxe de intrare” (Hotărârea Rundfunk) în raport cu TIEF și totodată cu Convenția de la Roma. Cu toate acestea, Curtea a statuat că articolul 8 alineatul (2) din Directiva 92/100 necesită o interpretare individuală a identității „utilizatorului” și a problemei utilizării fonogramei în cauză (Hotărârea SCF).

107. În plus, considerăm (asemenea Comisiei) că această interpretare a Directivei 2006/115 este singura compatibilă cu un nivel ridicat de protecție [considerentul (5)], cu protecția uniformă și buna funcționare a pieței interne [considerentul (17)] [19].

108. Astfel cum a statuat deja Curtea în Hotărârea SCF și Hotărârea PPL Ireland, articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115 prevede un drept pentru artiștii interpreți sau executanți și producătorii de fonograme care este de natură compensatorie și care poate fi exercitat în cazul utilizării unei opere sau a unui alt obiect protejat. Este un drept în esență de natură financiară, care nu poate fi exercitat înainte de publicarea unei fonograme în scopuri comerciale sau de utilizarea reproducerii unei astfel de fonograme pentru comunicare publică de către un utilizator.

109. În același timp, Directiva 2006/115 nu conține nicio referire expresă la legislația statelor membre în vederea stabilirii sensului și domeniului de aplicare al vreunei noțiuni menționate la articolul 8 alineatul (2). În consecință, având în vedere necesitatea unei aplicări uniforme a dreptului Uniunii și principiul egalității, aceste noțiuni trebuie în mod normal să primească în toată Uniunea Europeană o interpretare autonomă și uniformă [20].

110. Rezultă din cele de mai sus că un stat membru nu dispune de o marjă de apreciere pentru a prescrie criterii de determinare a artiștilor interpreți sau executanți care se califică drept „artiști interpreți sau executanți în cauză” în temeiul articolului 8 din Directiva 2006/115. În special, un stat membru nu poate limita dreptul la o parte din remunerația echitabilă la situațiile în care interpretarea sau execuția are loc în SEE, indiferent dacă artiștii interpreți sau executanți au domiciliul sau reședința într-o țară SEE.

18 Hotărârea din 15 martie 2012, SCF Consorzio Fonografici [C-135/10, EU:C:2012:140 (denumită în continuare „Hotărârea SCF”)], respectiv Hotărârea din 15 martie 2012, Phonographic Performance (Ireland) [C-162/10, EU:C:2012:141 (denumită în continuare „Hotărârea PPL Irlanda”)], și Hotărârea din 16 februarie 2017 Verwertungsgesellschaft Rundfunk (C-641/15, EU:C:2017:131). A se vedea în general Ben Dahmen, K., *Interactions du droit international et du droit de l'Union européenne: Un pluralisme juridique rénové en matière de propriété industrielle*, L'Harmattan, 2013.

19 A se vedea prin analogie Hotărârea din 20 ianuarie 2009, Sony Music Entertainment (C-240/07, EU:C:2009:19, punctele 20-25, 27 și 35). Acest lucru rezultă deja din jurisprudența Curții. A se vedea Hotărârea din 31 mai 2016, Reha Training Gesellschaft (C-117/15, EU:C:2016:379, punctul 28).

20 A se vedea în acest sens Hotărârea din 16 iulie 2009, Infopaq International (C-5/08, EU:C:2009:465, punctele 27 și 28), și Hotărârea din 3 septembrie 2014, Deckmyn și Vrijheidsfonds (C-201/13, EU:C:2014:2132, punctele 14 și 15).

C. Cu privire la a treia întrebare

1. Rezumatul argumentelor părților

111. RAAP susține că marja de apreciere de care beneficiază un stat membru pentru a răspunde cu reciprocitate la o rezervă formulată de o altă parte contractantă în temeiul articolului 15 alineatul (3) din TIEF este limitată în măsura în care răspunsul trebuie să reflecte termenii rezervei formulate. O parte contractantă nu este obligată să înlăture de la aplicare dispozițiile din Convenția de la Roma cu privire la regula celor 30 de zile pentru a evita criteriile asimetrice de calificare dintre producătorii de discuri și artiștii interpreți sau executanți. Este necesar să se respecte prevederile TIEF privind calificarea interpretărilor sau a execuțiilor pentru tratament național pe baza încorporării într-o fonogramă protejată (care încorporează criteriile Convenției de la Roma). O parte contractantă la TIEF are posibilitatea să acorde drepturi resortisanților unei alte părți contractante care a formulat o rezervă în temeiul articolului 15 alineatul (3) care sunt mai generoase decât cele oferite în dreptul său național de partea care a formulat rezerva. Totuși, o astfel de prevedere trebuie să respecte cerințele TIEF și, după caz, Convenția de la Roma și dispozițiile relevante de drept al Uniunii.

112. PPI consideră că, în principiu, un stat membru beneficiază de o marjă de apreciere în temeiul TIEF în ceea ce privește răspunsul la o rezervă formulată în temeiul articolului 15 alineatul (3): acesta nu este obligat să reflecte cu exactitate efectul unei rezerve și să evite orice situație prin care resortisanții statului care a formulat rezerva sunt plasați într-o poziție mai avantajoasă decât propriii resortisanți în raport cu statul care a formulat rezerva. Convenția de la Roma însăși a prevăzut posibilitatea ca resortisanții unui stat necontractant să obțină un avantaj care nu beneficiază de reciprocitate prin intermediul regulii de 30 de zile de la articolul 5 alineatul (2), dar nu a impus statelor contractante să evite această posibilitate. Irlanda este ținută, în temeiul Convenției de la Roma, să își onoreze obligațiile față de producătorii americani în temeiul regulii de 30 de zile.

113. Poziția avantajoasă a producătorilor americani (și ai altor părți contractante care au formulat rezerve) derivă din aplicarea regulii primei publicări/a regulii de 30 de zile exclusiv în temeiul Convenției de la Roma: Irlanda ar fi putut formula o rezervă în conformitate cu articolul 16 alineatul (1) litera (a) punctul (iii) din Convenția de la Roma, astfel încât să excludă posibilitatea plăților către producători care sunt resortisanți ai unor state necontractante, în temeiul articolului 5 alineatul (2); dar Irlanda a ales să nu facă acest lucru și nu era obligată să procedeze astfel. Nu poate fi obligată în prezent să formuleze o astfel de rezervă pentru a asigura egalitatea de tratament al producătorilor și artiștilor interpreți sau executanți care sunt resortisanți ai statelor care au formulat rezerve.

114. O rezervă formulată de o parte contractantă la TIEF care exclude aplicarea articolului 15 alineatul (1) are ca rezultat faptul că, în ceea ce privește această parte contractantă, rămâne în vigoare *status quo*-ul *ante* în ceea ce privește plata unei remunerații echitabile către producătorii și artiștii interpreți sau executanți: în special, rezerva înseamnă că Irlanda nu poate avea obligația să prevadă plăți către artiștii interpreți sau executanți care sunt resortisanți ai statului care a formulat rezerva.

115. Irlanda consideră că o rezervă, indiferent de întinderea sa, autorizează celelalte părți contractante să nu prevadă deloc un tratament național. Aceasta susține că răspunsul „exact în oglindă” al RAAP nu este susținut de modul de redactare, scopul sau contextul TIEF. O parte contractantă are dreptul să trateze artiștii interpreți sau executanți, în condițiile unei rezerve în sensul prezentei întrebări, diferit de producătorii de fonograme în cazul în care o fonogramă este publicată pentru prima dată într-un stat contractant. În principiu și indiferent de obligațiile în temeiul tratatului, cu excepția cazului în care există o interdicție de drept internațional aplicabilă, partea care răspunde la rezervă are posibilitatea să prevadă un regim mai generos decât cel oferit de partea care a formulat rezerva. Acest lucru se poate datora altor considerații care nu sunt legate direct de obiectul cauzei sau unor motive de politică internă.

116. Comisia susține în esență că statele membre nu au nicio marjă de apreciere într-un domeniu care este de competența exclusivă a Uniunii și le este interzis să răspundă la rezervele formulate de alte părți contractante sau să aplice alte criterii decât cele prevăzute la articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115.

2. Apreciere

117. Prin intermediul celei de a treia întrebări, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă statele membre pot răspunde la rezerve formulate de alte părți contractante la TIEF sau să aplice normele specifice privind eligibilitatea pentru protecție din Convenția de la Roma.

118. În ceea ce privește relația dintre noțiunea de „remunerație echitabilă” de la articolul 15 din TIEF, articolul 12 litera (d) din Convenția de la Roma (din care se inspiră articolul 15 din TIEF) și articolul 8 alineatul (2) din Directiva 92/100 (în prezent Directiva 2006/115), considerăm că numai TIEF este relevant. Convenția de la Roma nu face parte din ordinea juridică a Uniunii, iar cerințele specifice din cadrul acesteia, în legătură cu noțiunea de fonogramă protejată de la articolul 5, nu sunt obligatorii pentru Uniune; nici normele din Convenția de la Roma privind tratamentul național, care permit alegerea între fixare, publicare și cetățenie pentru eligibilitatea pentru tratament național, nu sunt obligatorii pentru Uniune.

119. Astfel cum a subliniat Comisia, niciuna dintre aceste norme conținute în Convenția de la Roma nu se reflectă în textul articolului 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115, care, chiar și atunci când a fost adoptată drept Directiva 92/100, nu a permis nicio rezervă sau restricție privind aplicarea sa.

120. În consecință, numai articolul 4 alineatul (2) din TIEF trebuie analizat aici.

121. Articolul 4 alineatul (2) din TIEF, la care Uniunea este parte, prevede o excepție de la cerința privind tratamentul național în cazul rezervelor în temeiul articolului 15 alineatul (3) din TIEF.

122. Comisia susține că Directiva 2006/115 se încadrează într-un „domeniu care ține în prezent de competența exclusivă a Uniunii” și se referă în general la „normele comune ale Uniunii în cadrul diferitelor drepturi de proprietate intelectuală prevăzute în dreptul Uniunii”.

123. Potrivit Comisiei, deși este adevărat că, la momentul semnării și ratificării de către Uniune a TIEF și a tratatului său soră, Tratatul OMPI privind drepturile de autor (TDA), acest domeniu era considerat unul de competență partajată și, în consecință, statele membre au ratificat aceste tratate alături de Uniune, acesta nu mai este cazul în prezent. Uniunea a luat locul statelor membre în raport cu TIEF. În această privință, Comisia propune Curții să transpună (în cazul TIEF) raționamentul urmat de Curte în Hotărârea TV2 Danmark [21], care viza Convenția de la Berna privind protecția operelor literare și artistice [22].

21 Hotărârea din 26 aprilie 2012, DR și TV2 Danmark (C-510/10, EU:C:2012:244, punctul 31). Pentru o critică a acestei jurisprudențe, a se vedea Treppoz, E., „Le juge européen et les normes internationales en matière de droit d'auteur”, *Chronique Droit européen de la propriété intellectuelle*, RTD Eur., 2012, p. 964. A se vedea de asemenea Bergé, J.-S., „Les mots de l'interaction: compétence, applicabilité et invocabilité”, JDI, 2012, chron. 5.

22 Actul de la Paris din 24 iulie 1971, astfel cum a fost modificat la 28 septembrie 1979 (denumit în continuare „Convenția de la Berna”). A se vedea în acest sens, în legătură cu „tratamentul național”, Ricketson, S., și Ginsburg, J. C., *International Copyright and Neighbouring Rights: The Berne Convention and Beyond*, vol. 1, Oxford, 2006, p. 295.

124. În special, punctul 31 din această hotărâre prevede: „prin adoptarea [Directivei 2001/29] privind armonizarea anumitor aspecte ale drepturilor de autor și ale drepturilor conexe în societatea informațională, se consideră că legiuitorul Uniunii a exercitat competențele recunoscute anterior statelor membre în materie de proprietate intelectuală. În domeniul de aplicare al acestei directive, trebuie să se considere că Uniunea s-a substituit statelor membre, care nu mai au competența de a pune în aplicare prevederile relevante ale Convenției de la Berna”.

125. Comisia susține că, întrucât domeniul reglementat de Directiva 2006/115 este în prezent unul de competență exclusivă, statele membre nu pot răspunde la rezervele formulate de alte părți contractante în temeiul articolului 15 alineatul (3) din TIEF și nici nu pot aplica ele însele articolul 4 alineatul (2). În consecință, este responsabilitatea Uniunii Europene să determine care trebuie să fie, în mod uniform pentru întreg teritoriul Uniunii, consecința, pentru artiștii americani a căror muzică este difuzată în Uniunea Europeană, a rezervei formulate de această parte contractantă în temeiul articolului 15 alineatul (3) din TIEF.

126. Suntem de acord cu această linie de argumentație. În primul rând, în opinia noastră, trebuie respinsă argumentația PPI și a Irlandei bazată pe faptul că TIEF nu are efect direct și care urmărește să arate că tratamentul național al resortisanților unor țări terțe conținut în acest tratat nu are nicio legătură cu Directiva 2006/115.

127. Este suficient să reamintim jurisprudența Curții în sensul că, deși TIEF și Convenția de la Roma nu au efect direct, acest lucru nu aduce atingere în niciun fel obligației de a interpreta Directiva 2006/115 în lumina acestor acorduri [23].

128. În plus, simplul fapt că dreptul derivat al Uniunii, care urmărește să asigure o remunerație echitabilă artiștilor a căror activitate creativă este comunicată public în Uniunea Europeană, nu menționează în mod expres obligația internațională a Uniunii de a trata în același mod artiștii din Uniune și pe cei din țări terțe nu este suficient pentru a exclude cerința de a interpreta dreptul derivat al Uniunii în conformitate cu această obligație.

129. În plus, considerăm că articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115 trebuie privit de fapt ca implementarea de către Uniune a articolului 15 din TIEF, în special având în vedere alineatul (2) al acestui articol [24].

130. Cu toate acestea, trebuie reamintit că obligația de a oferi o interpretare a dreptului derivat al Uniunii care să fie conformă cu un acord mixt nu se extinde la obligațiile cuprinse în acest acord care se încadrează în domeniile în care Uniunea Europeană încă nu și-a exercitat competențele și nu a legiferat într-o măsură suficient de importantă [25].

131. În consecință, trebuie să se stabilească mai întâi dacă există norme ale Uniunii în „domeniul vizat” [26].

23 A se vedea Hotărârea SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, punctele 47-50, 52 și 53 și jurisprudența citată). A se vedea, cu toate acestea, Moura Vicente, D., *La propriété intellectuelle en droit international privé*, ADI Poche, 2009, p. 120 și nota de subsol 274, care explică faptul că anumite articole din TRIPS pot avea efect direct, astfel cum s-a decis anterior în Germania.

24 Care prevede: „Părțile contractante pot prevedea în legislația lor națională ca remunerația echitabilă unică să fie pretinsă utilizatorului de către artistul interpret sau executant sau de către producătorul de fonograme sau de ambii. Părțile contractante pot adopta dispoziții legislative prin care să fie stabilite condițiile de repartizare a remunerației echitabile unice între artiștii interpreți sau executanți și producătorii de fonograme în cazul în care nu se ajunge la un acord între părțile interesate.”

25 Hotărârea din 11 septembrie 2007, Merck Genéricos – Produtos Farmacêuticos (C-431/05, EU:C:2007:496, punctele 34, 35 și 46).

26 Comparându-se Hotărârea din 11 septembrie 2007, Merck Genéricos – Produtos Farmacêuticos (C-431/05, EU:C:2007:496, punctul 35), și Hotărârea din 8 martie 2011, Lesoochranárske zoskupenie (C-240/09, EU:C:2011:125, punctele 31 și 32).

132. Astfel cum a arătat avocatul general Sharpston în Concluziile sale prezentate în cauza Lesoochranárske zoskupenie (C-240/09, EU:C:2010:436, punctul 66), nu este neapărat clar de la ce nivel exercitarea competențelor Uniunii este „suficient de importantă” pentru a se putea considera că au fost adoptate măsuri legislative de către Uniune într-un anumit „domeniu”.

133. Cum ar trebui definit un anumit „domeniu”? Ar putea fi o noțiune largă de „legislație privind dreptul proprietății intelectuale”? Este adevărat că, în Hotărârea Etang de Berre [27], Curtea a considerat existența „legislației care afectează mediul” ca fiind suficientă pentru a stabili competența Curții. În orice caz, din jurisprudența analizată în prezentele concluzii rezultă că „domeniul relevant” trebuie determinat de la caz la caz.

134. În prezenta cauză, Comisia a susținut în observațiile sale scrise că domeniul vizat trebuie descris ca fiind o noțiune excesiv de largă, cea a domeniului proprietății intelectuale. Comisia a prezentat acest argument anterior în cauzele Dior [28] și Merck Genericos [29].

135. La fel cum acest argument extins a fost respins de Curte în ambele hotărâri – și în pofida modului de redactare a punctului 31 din Hotărârea din 26 aprilie 2012, DR și TV2 Danmark (C-510/10, EU:C:2012:244), despre care credem că ar trebui aplicat prin analogie în prezenta cauză –, considerăm că Curtea ar trebui să statueze că domeniul vizat nu poate fi descris ca fiind, în termeni foarte generali, acela al *acquis*-ului în materia proprietății intelectuale.

136. Într-adevăr, în cazul în care acest domeniu juridic ar fi calificat în întregime ca domeniul vizat, ar fi prea ușor să afirmăm că Uniunea Europeană a legiferat din abundență în domeniul proprietății intelectuale și să concluzionăm că toate aspectele acestei legislații cuprinse într-un acord mixt intră mai degrabă în competența Uniunii decât în cea a statelor membre, în pofida faptului că până în prezent un număr considerabil de chestiuni de proprietate intelectuală au fost armonizate doar superficial.

137. Deși este necesar ca domeniul vizat să fie delimitat într-un mod suficient de precis, se pune problema dacă, având în vedere în special cea de a treia întrebare preliminară – dat fiind că aceasta vizează opțiunea aflată la dispoziția unei părți contractante atunci când o altă parte contractantă formulează o rezervă și care se înscrie în domeniul relațiilor externe –, este oportun să ne bazăm și pe jurisprudența referitoare la articolul 3 alineatul (2) TFUE.

138. Această din urmă dispoziție se referă la angajamentele internaționale asumate de Uniune și prevede, în scopul stabilirii competenței exclusive a Uniunii, ca domeniul relevant să fie „un domeniu reglementat deja în bună măsură de normele Uniunii” [30] (a se vedea în continuare punctul 147 din prezentele concluzii).

139. Care este acest domeniu, din moment ce nu poate cuprinde întregul domeniu al proprietății intelectuale?

27 Hotărârea din 7 octombrie 2004, Comisia/Franța (C-239/03, EU:C:2004:598, punctul 28). Pentru o critică a jurisprudenței, a se vedea de exemplu Tanghe, Y., „The EU's external competence in IP matters: the contribution of the Daiichi Sankyo case to cloudy constitutional concepts, blurred borders, and corresponding court jurisdiction”, *Columbia Journal of European Law*, vol. 22.1, 2015, p. 139 și următoarele.

28 Hotărârea din 14 decembrie 2000, Dior și alții (C-300/98 și C-392/98, EU:C:2000:688).

29 Hotărârea din 11 septembrie 2007, Merck Genéricos – Produtos Farmacêuticos (C-431/05, EU:C:2007:496). A se vedea de exemplu Holdgaard, R., „Case C-431/05, Merck Genéricos”, CMLR 45, 2008, p. 1233.

30 Hotărârea din 4 septembrie 2014, Comisia/Consiliul (C-114/12, EU:C:2014:2151, punctul 65 și următoarele), Avizul 3/15 al Curții (Tratatul de la Marrakech privind accesul la operele publicate, EU:C:2017:114, punctul 107).

140. Suntem de acord cu cele susținute ulterior de Comisie în ședință; domeniul relevant pentru care Uniunea poate revendica competență exclusivă îl reprezintă drepturile asupra înregistrărilor sonore: adică drepturile artistului interpret sau executant și drepturile producătorului de înregistrări asupra obiectul protecției reprezentat de fonograma (sau înregistrarea) care este difuzată în localuri, baruri, restaurante etc., și anume care este folosită de utilizatorii din Uniune ca act de exploatare în scopul comunicării publice sau al radiodifuzării (include și drepturile autorului operei aflate la bază care este interpretată; acestea pot coincide uneori, întrucât există cântăreți care sunt cântăreți-compozitori).

141. În ceea ce privește tratamentul propriu-zis al resortisanților unor țări terțe în cadrul *acquis*-ului, contrar celor sugerate PPI și Irlanda, este suficient să afirmăm că Directiva 2006/115 nu prevede nimic în această privință. În consecință, aceasta se aplică tuturor resortisanților.

142. Astfel cum a subliniat Comisia, în cazul în care *acquis*-ul nu prevede nimic, acesta se aplică tuturor resortisanților, spre deosebire de alte domenii de drept, precum dreptul societăților comerciale sau legislația în domeniul contabilității, în care se respectă noțiuni precum sediul sau reședința și în care legiuitorul Uniunii prevede dispoziții specifice în acest sens. În principiu, acesta nu este cazul în domeniul *acquis*-ului în materie de drepturi de autor. Legislația respectivă este neutră în ceea ce privește persoanele cărora li se aplică. Acesta este modul în care Uniunea își respectă obligațiile în contextul tratatelor internaționale care prevăd tratament național.

143. În cazul în care s-ar urmări eludarea drepturilor resortisanților unor țări terțe, acest lucru ar trebui făcut de legiuitorul Uniunii în mod expres, printr-o tehnică legislativă. Tăcerea din Directiva 2006/115 este susținută de text, care nu exclude pe nimeni prin modul său de redactare. Astfel, pentru a compara această directivă cu un act în care se procedează în acest sens, facem trimitere la Directiva 2001/84 (privind dreptul de suită în beneficiul autorului unei opere de artă originale). În acest caz, legiuitorul Uniunii a făcut o precizare expresă în directiva menționată, pentru a se asigura că numai celelalte părți contractante ale Uniunii de la Berna care aveau în legislația internă o dispoziție substanțială echivalentă pentru artiști în cazul în care aceștia își revând operele de artă pot beneficia de dreptul de suită al artistului.

144. În acest caz, legiuitorul Uniunii a prevăzut în mod expres la dispoziția intitulată „Beneficiari ai dreptului de suită–resortisanți ai unor țări terțe” că „[s]tatele membre prevăd că autorii care sunt resortisanți ai unor țări terțe și, sub rezerva articolului 8 alineatul (2), avânzii-cauză ai acestora beneficiază de dreptul de suită în conformitate cu prezenta directivă și cu legislația statului membru în cauză, doar dacă țara al cărui resortisant este autorul sau avândul-cauză al acestuia asigură protecția drepturilor de suită în țara respectivă pentru autorii din statele membre și pentru avânzii-cauză ai acestora”.

145. Un alt exemplu este, de pildă, Directiva 96/9/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 1996 privind protecția juridică a bazelor de date [31], prin care legiuitorul Uniunii a introdus dreptul *sui generis* care nu avea niciun echivalent cunoscut în vreun tratat internațional; a fost inclusă o dispoziție care a avut ca efect faptul că dreptul de a preveni extragerea și/sau reutilizarea neautorizată în ceea ce privește o bază de date trebuie să se aplice bazelor de date ai căror creatori sunt resortisanți sau rezidenți obișnuiți ai unor țări terțe sau celor produse de persoane juridice care nu au sediul într-un stat membru, în sensul tratatului, *numai în cazul în care astfel de țări terțe oferă o protecție comparabilă bazelor de date produse de resortisanții unui stat membru sau de persoanele care au reședința obișnuită pe teritoriul Comunității*.

31 JO 1996, L 77, p. 20, Ediție specială, 13/vol. 17, p. 102.

146. În Directiva 2012/28/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind anumite utilizări permise ale operelor orfane [32], care a reprezentat o derogare de la drepturile autorilor și ale titularilor altor drepturi conexe, legiuitorul Uniunii, conștient de obligațiile sale în temeiul acordurilor internaționale și din motive de curtoazie internațională, a decis să nu aplice normele în ceea ce privește resortisanții țărilor terțe, cu excepția cazului în care era rezonabil să se considere, în contextul de ansamblu al cauzei, că aceștia aveau cunoștință de modul în care era utilizată opera lor. Prin urmare, resortisanții țărilor terțe erau excluși de la posibilele efecte dăunătoare ale Directivei privind operele orfane.

147. În continuare, se pune întrebarea dacă în prezenta cauză ne putem baza și pe jurisprudența privind articolul 3 alineatul (2) TFUE, în special pe Hotărârea Comisia/Consiliul (C-114/12, EU:C:2014:2151) și Avizul 3/15 al Curții (Tratatul de la Marrakech privind accesul la operele publicate) (EU:C:2017:114).

148. Considerăm că în timp ce aceste două situații vizau un tratat internațional care încă urma să fie negociat și un tratat care fusese negociat, în cazul de față Uniunea este îndreptățită să revendice competența exclusivă pe baza efectului produs nu numai de jurisprudența Curții în domeniul interpretării *acquis*-ului în materia drepturilor de autor și a drepturilor conexe, ci și al aprofundării armonizării prin intermediul unui ansamblu semnificativ de norme [33]. Directiva 2014/26/UE conține trei definiții ale dispozițiilor relevante pentru soluționarea prezentei cauze: o definiție neutră a titularului dreptului, o definiție neutră a venitului provenit din drepturi și o definiție neutră a gestiunii. Astfel, pentru orice act de exploatare a dreptului de autor sau a unui drept conex al unei persoane în cadrul Uniunii, această persoană obține un venit provenit din drepturi și orice titular de drepturi poate solicita aceste venituri.

149. În plus, se poate remarca, astfel cum a argumentat deja avocatul general Ruiz-Jarabo Colomer în Concluziile sale prezentate în cauza Merck, că acordurile încheiate în comun de Uniune și statele membre dezvăluie obiectivul lor comun și le obligă pe acestea în raport cu țările terțe care sunt părți la acordurile respective; principiul cooperării loiale prevăzut la articolul 4 alineatul (3) TUE impune statelor membre să coopereze nu numai în procesul de negociere și încheiere a acestor acorduri, ci și cu ocazia executării acestora [Avizul 1/94 al Curții (Acorduri anexate la Acordul OMC) (EU:C:1994:384, punctul 108)]; acest lucru trebuie interpretat în conformitate cu obligația de a asigura efectul util al dreptului Uniunii nu numai în sfera legislativă, ci și în sferele executivă și judiciară [34].

150. Dorim să subliniem că există fără îndoială o altă competență exclusivă a Uniunii care ar putea fi relevantă în speță: cea a politicii comerciale comune [articolul 3 alineatul (1) litera (e) TFUE]. În Hotărârea din 18 iulie 2013, Daiichi Sankyo și Sanofi-Aventis Deutschland (C-414/11, EU:C:2013:520, punctele 52 și 53), Curtea a statuat că normele cuprinse în Acordul TRIPS se încadrează în această competență. Astfel, unele dintre aceste norme vizează exact drepturile artiștilor interpreți sau executanți și ale producătorilor [35]. În consecință, în timp ce, din punct de vedere tehnic, nu există nicio suprapunere între TRIPS și TIEF, prezența unei anumite legături este incontestabilă.

32 Text cu relevanță pentru SEE, JO 2012, L 299, p. 5.

33 De exemplu, Directiva 2014/26/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind gestiunea colectivă a drepturilor de autor și a drepturilor conexe și acordarea de licențe multiteritoriale pentru drepturile asupra operelor muzicale pentru utilizare online pe piața internă (JO 2014, L 84, p. 72).

34 Concluziile prezentate în cauza Merck citează Kahl, W., „Artikel 10", în Callies, C., și Ruffert, M., *Kommentar zu EU-Vertrag und EG-Vertrag*, Ed. Luchterhand, ediția a doua revizuită și extinsă, Neuwied and Kriftel, 2002, p. 451 și următoarele. Aceste argumente sunt susținute de asemenea de Etienne, J., „Arrêt «Merck Genéricos»: la compétence d'interprétation d'un accord international conclu par la Communauté et les Etats membres", *Journal de droit européen*, 2008, p. 46.

35 A se vedea articolul 14 din Acordul TRIPS.

151. Este adevărat că dreptul specific în discuție în speță nu figurează în Acordul TRIPS (ceea ce se cere este respectarea obligațiilor de tratament național și a dispozițiilor din Acordul TRIPS privind statutul națiunii celei mai favorizate). În orice caz, acest lucru nu împiedică Uniunea să prevadă un astfel de drept; înseamnă pur și simplu că acesta nu este conferit în contextul Acordului TRIPS.

152. În consecință, rezultă din considerațiile prezentate anterior că, în cazul în care legiuitorul Uniunii dorește să modifice Directiva 2006/115 și să excludă resortisanții țărilor terțe, acest lucru trebuie realizat de Uniune și nu trebuie încercat de cele 27 de state membre într-o multitudine de modalități. Astfel, faptul de a lăsa acest lucru în sarcina statelor membre ar modifica domeniul de aplicare al normelor comune adoptate de Uniune.

153. Se pune următoarea întrebare *obiter dictum*: în cazul în care, în ceea ce privește TIEF în ansamblul său, se consideră că Uniunea a luat locul statelor membre, ce consecințe juridice ar avea rezervele formulate de statele membre în temeiul acestui tratat (a se vedea declarațiile făcute de Regatul Danemarcei, Republica Finlanda, Republica Franceză, Republica Federală Germania și Regatul Suediei în notificarea nr. 78 anexată la acel tratat, precum și declarația făcută de Republica Finlanda în notificarea nr. 88 anexată la acest tratat)?

154. În opinia noastră, rezultă din considerațiile din prezentele concluzii că, în măsura în care efectele acestor rezerve ar împiedica aplicarea dreptului Uniunii, aceste rezerve nu ar trebui să fie aplicabile.

155. În consecință, răspunsul la cea de a treia întrebare este că statele membre nu beneficiază de nicio marjă de apreciere într-un domeniu care ține de competența exclusivă a Uniunii și le este interzis să răspundă la rezervele formulate de alte părți contractante sau să aplice alte criterii decât cele prevăzute la articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115.

D. Cu privire la a patra întrebare

1. Rezumatul argumentelor părților

156. RAAP și Comisia consideră în esență că nu este permisă limitarea dreptului la o remunerație echitabilă prevăzut la articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115 pentru producătorii unei înregistrări sonore, în sensul de a li se refuza dreptul artiștilor interpreți sau executanți ale căror interpretări sau execuții au fost fixate în înregistrarea sonoră în cauză, în condițiile în care producătorilor li se acordă acest drept.

157. PPI susține că, prin intermediul celei de a patra întrebări, instanța de trimitere solicită să se stabilească în esență dacă este permis în temeiul TIEF ca producătorii și artiștii interpreți sau executanți să fie tratați în mod diferit, în special prin recunoașterea dreptului producătorilor la o remunerație echitabilă, refuzându-li-se concomitent acest drept artiștilor interpreți sau executanți. Aceasta susține că se poate răspunde afirmativ la această întrebare.

158. Irlanda susține că are dreptul, în cadrul transpunerii Directivei 2006/115 și având în vedere rezerva formulată de Statele Unite, să acorde, dacă este necesar, tratament național artiștilor interpreți sau executanți care fie interpretează sau execută, fie au reședința/domiciliul într-o țară SEE, împreună cu opțiunea de a extinde categoriile de artiști interpreți sau executanți prin intermediul unui ordin executiv. Această marjă de apreciere există datorită modului de redactare a directivei, istoricului legislativ al acesteia și considerentului său adresat actorilor economici din Uniunea Europeană. Irlanda are dreptul, în special având în vedere lipsa corespunzătoare a drepturilor acordate în dreptul intern al

Statelor Unite, dar și pentru că TIEF nu este direct aplicabil, să decupleze dreptul la remunerație de care dispun producătorii de drepturile de care dispun artiștii interpreți sau executanți, în cazul în care interpretările au fost de altfel fixate într-o fonogramă în temeiul unor norme de drept intern în ceea ce privește prima publicare într-un alt stat contractant.

2. Apreciere

159. Prin intermediul celei de a patra întrebări, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă este permisă limitarea dreptului la remunerație echitabilă astfel încât artiștii interpreți sau executanți ale căror interpretări sau execuții sunt fixate în această înregistrare sonoră nu primesc nicio remunerație și aceasta revine numai producătorului.

160. Astfel cum a subliniat RAAP, articolul 8 alineatul (2) obligă în mod expres statele membre să acorde drepturi de remunerație atât pentru artiștii interpreți sau executanți, cât și pentru producători. Aceasta a fost o abatere intenționată de la poziția din dreptul internațional, astfel cum era prevăzută în Convenția de la Roma la data adoptării Directivei 2006/115 [36]. Aderarea Uniunii Europene la TIEF a aliniat poziția internațională și poziția întemeiată pe directivă.

161. Cele de mai sus sunt coroborate de contextul și scopul acestei directive. Astfel cum rezultă din considerentele (5), (7) și (10), obiectivele acestei directive includ protejarea artiștilor interpreți sau executanți, armonizarea unora dintre drepturile acestora în întreaga Uniune Europeană și asigurarea faptului că statele membre pun în aplicare drepturile în cauză în conformitate cu obligațiile lor în temeiul dreptului internațional.

162. Este suficient să subliniem că textul articolului 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115 impune statelor membre să se asigure că există o repartizare a remunerației. Având în vedere că nu se poate renunța la acest drept, o repartizare echivalentă cu lipsa unei remunerații ar fi *de facto* o deposedare de acest drept, chiar în cazul unui acord între producătorii de înregistrări și artiștii interpreți sau executanți [a se vedea în acest sens considerentele (12) și (13) ale directivei].

163. Astfel cum recunoaște instanța de trimitere, din Hotărârea SENA [37] rezultă că articolul 8 alineatul (2) din Directiva 92/100 [în prezent articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115] trebuie interpretat uniform în toate statele membre și aplicat de fiecare stat membru. Curtea a decis că aspectul dacă remunerația este echitabilă – aceasta reprezentând contraprestația pentru utilizarea unei fonograme comerciale printre altele pentru radiodifuzare – trebuie să fie evaluat în special având în vedere valoarea acestei utilizări în schimburile comerciale.

164. Chiar și Comisia recunoaște că statele membre au competența de a stabili pe teritoriul lor cele mai adecvate criterii pentru a asigura, în limitele impuse de dreptul Uniunii și în special de Directiva 2006/115, respectarea acestei noțiuni a Uniunii, mai precis dacă remunerația, care reprezintă contraprestația pentru utilizarea unei fonograme comerciale, este echitabilă, având în vedere în special valoarea acestei utilizări în schimburile comerciale.

165. Totuși, considerăm că trimiterea la „criteriile adecvate pentru asigurarea respectării” nu se extinde la o determinare *ratione personae* a beneficiarilor în temeiul articolului 8 alineatul (2). Mai degrabă, marja de apreciere a statelor membre este limitată, în principiu, la o evaluare a ceea ce este echitabil din punctul de vedere al remunerației.

36 A se vedea de exemplu Walter, M., von Lewinski, S., *European Copyright Law: A Commentary*, Oxford University Press, Oxford, 2010, punctul 6.8.13.

37 Hotărârea din 6 februarie 2003 (C-245/00, EU:C:2003:68). Această hotărâre analizează măsura în care acordurile internaționale pot fi utilizate ca ajutor pentru interpretarea directivei.

166. În caz contrar, s-ar încălca obiectivul Directivei 2006/115 de a stabili o protecție juridică armonizată în domeniul proprietății intelectuale, dacă articolul 8 alineatul (2) ar putea fi utilizat de statele membre ca temei pentru a delimita beneficiarii acestei remunerații. O astfel de abordare ar fi contrară considerentului (17)[38].

167. În sfârșit, se poate sublinia că legislațiile privind drepturile de autor ale majorității statelor membre (cel puțin 18 state membre[39]) prevăd *în mod explicit* că, în absența unui acord, remunerația echitabilă unică, după deducerea costurilor legale de gestionare, ar trebui împărțită în mod egal (50:50) între artiștii interpreți sau executanți și producători.

168. Rezultă că trebuie să se răspundă la a patra întrebare că limitarea dreptului la remunerație echitabilă, astfel încât artiștii interpreți sau executanți ale căror interpretări sau execuții sunt fixate în înregistrarea sonoră să nu primească nicio remunerație și aceasta să revină doar producătorului de înregistrări, este incompatibilă cu articolul 8 alineatul (2).

IV. Concluzie

169. Pentru aceste motive, propunem Curții să răspundă la întrebările preliminare adresate de High Court (Înalta Curte, Irlanda) după cum urmează:

1) Articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind dreptul de închiriere și de împrumut și anumite drepturi conexe dreptului de autor în domeniul proprietății intelectuale trebuie interpretat în lumina cerințelor Tratatului privind interpretările și execuțiile și fonogramele („TIEF”) al Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale („OMPI”) la care Uniunea este parte și astfel este conform cu obligația Uniunii de a acorda tratamentul național, în conformitate cu articolul 4 din TIEF, fără a fi necesară o prevedere specifică în acest sens.

2) Un stat membru nu dispune de o putere de apreciere pentru a prevedea criterii de determinare a artiștilor interpreți sau executanți eligibili drept „artiști interpreți sau executanți în cauză” în temeiul articolului 8 din Directiva 2006/115. În special, un stat membru nu poate limita dreptul la o parte din remunerația echitabilă la situațiile în care interpretarea sau execuția are loc în Spațiul Economic European (SEE), indiferent dacă artiștii interpreți sau executanți au domiciliul sau reședința într-o țară SEE.

3) Statele membre nu beneficiază de nicio putere de apreciere într-un domeniu care ține de competența exclusivă a Uniunii și le este interzis să răspundă la rezervele formulate de alte părți contractante sau să aplice alte criterii decât cele prevăzute la articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115.

4) Limitarea dreptului la remunerație echitabilă, astfel încât artiștii interpreți sau executanți ale căror interpretări sau execuții sunt fixate în înregistrarea sonoră să nu primească nicio remunerație, iar aceasta să revină doar producătorului de înregistrări, este incompatibilă cu articolul 8 alineatul (2) din Directiva 2006/115.

38 „Drepturile de închiriere și de împrumut armonizate și protecția armonizată în domeniul drepturilor conexe dreptului de autor nu ar trebui să fie exercitate astfel încât să constituie restricții deghizate în comerțul între statele membre […]”

39 Belgia, Bulgaria, Danemarca, Germania, Estonia, Grecia, Spania, Franța, Italia, Lituania, Ungaria, Malta, Țările de Jos, Austria, Portugalia, România, Slovenia și Suedia.